

De forfaitaire vergoeding verschuldigd bij niet betaling van de solidariteitsbijdrage op bedrijfswagens kan betwist worden voor de arbeidsrechtbank

Grondwettelijk Hof 8 maart 2012, nr. 37/2012

Waarover gaat het?

Het voordeel dat een werknemer geniet aan wie de werkgever een voertuig ter beschikking stelt, voor de woon-werkverplaatsing en/of ander privégebruik, is uitgesloten uit het socialezekerheidsrechtelijke loonbegrip en dus vrijgesteld van de gewone socialezekerheidsbijdragen.

De werkgever is op dat voordeel wel een solidariteitsbijdrage verschuldigd. Die bijdrage is een maandelijkse forfaitaire bijdrage waarvan het bedrag afhankelijk is van het CO₂-uitstootgehalte en het type brandstof van het voertuig (zie www.sociaalcompendium.be).

De werkgever die één of meerdere voertuigen onderworpen aan de solidariteitsbijdrage niet heeft aangegeven of één of meerdere valse aangiften heeft gedaan om de betaling van de bijdrage of een deel ervan te ontduiken, is bij wijze van sanctie een forfaitaire vergoeding verschuldigd aan de RSZ gelijk aan het dubbel van de ontdoken bijdragen. In bepaalde omstandigheden en onder bepaalde voorwaarden kan de RSZ die sanctie evenwel verminderen of zelfs volledig kwijtschelden.

Wat is het probleem?

In het hier besproken arrest werd aan het Grondwettelijk Hof de vraag gesteld of de wettelijke bepaling waarmee in de bovenvermelde sanctie is voorzien wel bestaanbaar is met de artikelen 10, 11 en 13 van de Grondwet en het algemeen beginsel van het recht op een rechterlijke toetsing met volle rechtsmacht, in zoverre die bepaling tot gevolg zou hebben dat geen beroep op de justitiële rechter mogelijk is hetzij met het oog op een controle van de hoegrootheid en wettigheid van deze sanctie, hetzij met het oog op een controle van de hoegrootheid of wettigheid van de vrijstelling ervan.

Wat antwoordt het Grondwettelijk Hof?

Het recht op een rechterlijke toetsing met volle rechtsmacht houdt in dat de rechter kan nagaan of de beslissing van de RSZ in rechte en in feite verantwoord is en of de wettelijke bepalingen en algemene beginselen die hij in acht moet nemen, waaronder het evenredigheidsbeginsel, geëerbiedigd zijn. Dat recht houdt minstens in dat hetgeen tot de beoordelingsbevoegdheid van de RSZ behoort, ook onder de controle van de rechter valt. Bij zijn controle mag de rechter zich evenwel niet begeven op het terrein van de opportuniteit, vermits dat onvereenigbaar zou zijn met de beginselen die de verhoudingen regelen tussen het bestuur en de rechtscolleges.

Volgens het Grondwettelijk Hof heeft de arbeidsrechter bij wie een vordering tot betwisting van de forfaitaire vergoeding aanhangig is volle rechtsmacht. De rechter kan zowel de wettigheid van de forfaitaire vergoeding toetsen als, binnen dezelfde grenzen als de RSZ, het evenredige karakter ervan beoordelen.

Ook m.b.t. de beslissing van de RSZ om al dan niet vrijstelling of vermindering van de forfaitaire vergoeding te verlenen heeft de rechter volle rechtsmacht. De rechter kan, zonder zich in de plaats van de RSZ te kunnen stellen, de interne en externe wettigheid van de bestreden beslissing toetsen. Hij kan de vergoeding verminderen wanneer zij in strijd is met het evenredigheidsbeginsel.

Van een schending van één of andere grondwettelijke bepaling of één of ander algemeen rechtsbeginsel is hier dus geen sprake, aldus het Grondwettelijk Hof.

Ester Van Oostveldt.

Meer informatie over dit onderwerp is te vinden in het Sociaal Compendium 11-12, hét standaardwerk van het Belgisch arbeids- en socialezekerheidsrecht (www.sociaalcompendium.be)
